

Мотиви

към проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели

1. Причини, които налагат изменението на Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (Наредба № 9/2021 г.):

Предложеният проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели е изготвен във връзка с необходимостта от пълно и правилно въвеждане в националното законодателство на Директива (ЕС) 2020/2184 относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека (преработена) (ОВ, L 435 от 2020г.) (Директива (ЕС) 2020/2184).

С официално уведомително писмо от 18 юни 2025 г. (рег. № С(2025)3356 final), Европейската комисия съобщава на компетентните български власти за образуване на процедура за нарушение № 2025/2030 по чл. 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Европейската комисия счита, че Република България не е изпълнила задълженията си по чл. 3, параграф 3, буква б); чл. 4, параграф 2; чл. 9, параграф 4; чл. 13, параграф 3; чл. 15, параграф 1, буква в) и чл. 18, параграф 1, втора алинея от Директива (ЕС) 2020/2184. Несъответствията засягат непълно транспониране в разпоредби от националната нормативна уредба, свързани с:

- обхвата на освобождаванията (член 3, параграф 3, б) от Директивата;
- неотразяване в българското законодателство на позоваването на ръководния принцип на предпазливостта, въведено в член 4, параграф 2 от Директива (ЕС) 2020/2184;
- нетранспонирани разпоредби, които предоставят подробности и уточнения относно прилагането на член 9, и по-специално мерките за управление на риска, които следва да се вземат на основата на резултатите от оценката на риска за водоснабдителната система по отношение на списъка на наблюдаваните показатели и честотата на мониторинга (член 9, параграф 4, буква а), подбуква „i“ и буква б), подбуква „i“ от Директивата);
- необходимост от прецизиране на компетентния орган за определяне на пунктове за мониторинг (член 13, параграф 3) от Директивата;
- прецизиране на ограничителния обхват на дерогации в случай на „изключителна ситуация“ (член 15, параграф 1, в) от Директивата;

- необходимост от въвеждане на възможността за представянето на данни чрез услуги за пространствени данни (член 18, параграф 1) от Директивата.

В контекста на горното с предложеното изменение и допълнение на нормативния акт се прецизират и допълват текстове на разпоредби от Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, с цел точно транспониране на Директива (ЕС) 2020/2184, съобразно образуваната процедура за нарушение № 2025/2030, а именно:

- прецизират се определенията за обществени местни водоизточници и се дава определение за индивидуален водоизточник, съгласуван с разпоредбите на Закона за водите;

- въвежда се „принципа на предпазливостта“

- възлага се само на органите на държавния здравен контрол (регионалните здравни инспекции) да определят пунктовете за мониторинг на питейната вода на крана при потребителя във всяко населено място;

- допълват се изискванията за разширяване на списъка на наблюдаваните показатели в питейната вода или за увеличаване честотата на контрола въз основа на оценката на риска за водосборите/зоните за подхранване на точките на водоземане за питейно-битово водоснабдяване;

- допълват се изискванията за възможностите да се намали честотата на контрола за даден показател или да се изключи даден показател от списъка на показателите, които трябва да бъдат контролирани;

- прецизира се разпоредбата от Наредба № 9 от 2001 г., с която се въвежда ограничителния обхват на дерогациите по член 15, параграф 1, буква в) от Директива (ЕС) 2020/2184;

- допълва се когато е възможно представянето на данни относно информация за обществеността, информация относно контрола върху изпълнението на изискванията на Наредба № 9 от 2001 г. и предоставените дерогации да се извършва чрез услуги за пространствени данни.

2. Цели, които се поставят:

Основната цел на предложениия проект е пълно и точно транспониране на разпоредбите на Директива (ЕС) 2020/2184.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Предложените изменения и допълнения на Наредба № 9 са основно от техническо естество, и не водят до съществени изменения, поради което не водят до необходимостта

от влягането на допълнителни финансови средства от страна на водоснабдителните организации.

Предложеният проект на акт, няма да окаже пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет в текущата и/или в следващите години. Прилагането на нормативния акт не изисква и допълнителни финансови и/или други средства, които да бъдат направени от компетентните контролни органи в рамките на изпълнение на функционалните им задължения и отговорности.

С проекта на наредба не се създават нови регулаторни режими и не се засягат съществуващи режими и услуги. Не се създава допълнителна административна тежест за физическите и юридическите лица.

4. Очаквани резултати от прилагането:

С предложените изменения и допълнения на Наредба № 9 от 2001 г. се очаква да се постигне пълно съответствие с разпоредбите на Директива (ЕС) 2020/2184, и отстраняване на констатираните несъответствия, посочени в цитираното официалното уведомително писмо от 18 юни 2025 г. на Европейската комисия.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Проектът на наредба транспонира текстове на Директива (ЕС) 2020/2184 относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека (преработена). За съответствието на наредбата с посочените разпоредби на директивата е изготвена справка за съответствието на акта с правото на Европейския съюз.

На основание чл. 26 от Закона за нормативните актове проектът на наредба и мотивите към него ще бъдат публикувани на интернет страниците на Министерство на здравеопазването, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на околната среда и водите и на портала за обществени консултации за срок от 30 дни.